

Luchtvaartovereenkomst, op 13 juli 1962 te Santiago de Chile gesloten, tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Chili

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE
ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 3 juli 1963.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen, te kennen worden gegeven uiterlijk op 2 augustus 1963.

's-Gravenhage, 18 juni 1963.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, als ook naar artikel 24, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u Hoogedelgestreng hiernevens over te leggen de tekst van de op 13 juli 1962 te Santiago de Chile tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Chili gesloten Luchtvaartovereenkomst, met Bijlagen (*Trb.* 1962, 98) ¹⁾.

Een toelichtende nota bij de overeenkomst gelieve u Hoogedelgestreng hiernevens aan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de overeenkomst voor het gehele Koninkrijk gelden.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht, bovengenoemde stukken op 3 juli 1963 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van de overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

J. DE QUAY.

Toelichtende nota

In 1952 opende de K.L.M. een geregelde luchtdienst op Santiago de Chile op basis van een in dat jaar door de Chileense autoriteiten voor de duur van 10 jaar verleende vergunning.

Nadat van Nederlandse zijde reeds eerder de wens te kennen was gegeven met Chili een luchtvaartovereenkomst te sluiten, waardoor de K.L.M.-diensten een hechtere basis zouden verkrijgen, toonden de Chileense autoriteiten zich in 1960 bereid aan deze wens gevolg te geven en werd eind 1960 een Chileens ontwerp voor een overeenkomst ontvangen.

Na overleg met de Regeringen van de Nederlandse Antillen en van Suriname omtrent dit ontwerp werden in oktober/november 1961 te Santiago onderhandelingen gevoerd welke leidden tot overeenstemming omtrent de onderhavige bilaterale Luchtvaartovereenkomst, waarvan de ondertekening op 13 juli 1962 te Santiago de Chile plaatsvond.

De overeenkomst bevat voornamelijk bepalingen, welke in het algemeen in bilaterale luchtvaartovereenkomsten gangbaar zijn. Overigens kunnen de bepalingen van de overeenkomst en van bijlage A worden beschouwd als een voor het Koninkrijk aanvaardbaar compromis tussen het Nederlandse standpunt van vrijheid en de in Chili evenals in vele andere Zuid Amerikaanse landen heersende neiging, het regionale verkeer een zekere bescherming te bieden.

In dit licht moet worden gezien de bepaling, vervat in artikel VI van de overeenkomst, die in voorkomend geval Chili de mogelijkheid biedt om te waken tegen overmatige concurrentie. Een belangrijk punt is echter, dat ter zake allereerst consultaties moeten worden gehouden, zodat een eenzijdige

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

actie zonder meer is uitgesloten. Tegen deze zelfde achtergrond moet worden gezien de bepaling, vervat in paragraaf 2, lid 2, van bijlage A. Ook hier echter kon een niet onbelangrijke compensatie worden verkregen en wel door de bepaling, opgenomen in lid 3, welke discriminatie met gelijksoortige luchtdiensten van derde landen verbiedt.

Ten slotte kon het begrip „regionaal verkeer” (zie de definitie, vervat in artikel XIII, onder (e), van de overeenkomst) beperkt worden gehouden tot het verkeer met een aangrenzend land.

De routes waarlangs beide partijen geregelde luchtdiensten kunnen onderhouden, zijn omschreven in de bij de overeenkomst behorende bijlage B. Optisch is het routetableau niet geheel in evenwicht, daar Chili rechten heeft verkregen voor de exploitatie van drie routes met de vrijheid om zelf het eindpunt van deze routes te bepalen, terwijl het Koninkrijk slechts rechten heeft verkregen voor twee routes, welke Santiago de Chile als eindpunt moeten hebben. Hierbij dient echter in aanmerking te worden genomen, dat van Nederlandse zijde reeds daadwerkelijk diensten op Chili worden geëxploiteerd en wel op een belangrijke lange afstandsroute. Overigens zijn de omschrijvingen van de Nederlandse routes zo geformuleerd, dat

zij, naar de ondergetekenden menen, voldoen aan de wensen van zowel Nederland als van de Nederlandse Antillen en Suriname.

In dit verband moge nog worden opgemerkt, dat bij de formulering van de tekst van de overeenkomst en de bijlagen rekening is gehouden met de tijdens het hierboven vermelde vooroverleg door Suriname geuite wensen en dat de Nederlandse Antillen waren vertegenwoordigd in de delegatie, welke de onderhandelingen voerde.

*De Staatssecretaris van Verkeer en
en Waterstaat,*

E. G. STIJKEL.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

De Staatssecretaris van Financiën,

VAN DEN BERGE.